

Bachelorthesis (200600042)

Bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen

Universiteit Utrecht

De relatie tussen gezinssamenstelling na echtscheiding en jeugddelinquentie.

Daisy van Ek (5545307) & Daniëla Grasmeijer (5660173)

Eindthesis

18 juni 2018

Begeleider:

N. (Natasha) Koper, MSc.

Tweede beoordelaar:

Dr. L. A. de Vries

Woordenaantal: 5363

De relatie tussen gezinssamenstelling na echtscheiding en jeugddelinquentie.

Daniëla I. Grasmeyer & Daisy van Ek

Universiteit Utrecht

Authors Note

D. van Ek en D. I. Grasmeyer, studenten Pedagogische wetenschappen aan de Universiteit Utrecht. Dit onderzoek wordt geschreven in opdracht van de Universiteit Utrecht binnen de cursus Bachelorthesis (200600042) met dank aan het onderzoek 'Scholieren & Gezinnen' van

Dr. E. Spruijt en Dr. I van der Valk.

Voor informatie betreffende dit onderzoek kan contact opgenomen worden met Daisy van Ek en Daniëla I. Grasmeyer.

Contact: d.vanek@students.uu.nl, d.i.grasmeyer@students.uu.nl

Abstract

This study examined the relationship between family structure after divorce and juvenile delinquency in the Netherlands. The researches also looked at whether the adolescent's sex could affect the relationship between family structure and delinquency. It was also hypothesized that the number of transitions in family structure had an influence on juvenile delinquency. The more transitions an adolescent experiences, the higher the degree of delinquent behavior of the adolescent. A questionnaire has been used to ask students ($n = 747$) about their home situation and behavior. The results showed that there's no significant result for the relationship between family structure and juvenile delinquency. There also appears to be no interaction effect with sex. However, a post hoc analysis showed that adolescents who live in both a single-parent and a stepparent family had a significant higher degree of delinquent behavior compared to adolescents who lived in an intact family. Implicating that the number of transitions in family structure does not affect the degree of delinquent behavior. Suggestions for follow-up research are discussed.

Keywords: juvenile delinquency, family structure, stepparent, single-parent, transitions.

De relatie tussen gezinssamenstelling na echtscheiding en jeugddelinquentie.

Adolescenten waarbij verandering in de gezinssamenstelling plaatsvindt, vertonen meer delinquent gedrag dan adolescenten die opgroeien binnen een stabiele gezinssamenstelling (Brown, 2006; Fomby & Osborne, 2017; Fomby & Sennott, 2013; Hadfield, Amos, Ungar, Gosseling & Ganong, 2018; Schroeder, Osgood & Oghia, 2010). Een mogelijke verandering in de gezinssamenstelling is het plaatsvinden van een echtscheiding. Dit onderzoek zal zich dan ook richten op de relatie tussen de gezinssamenstelling na een echtscheiding en de mate van delinquent gedrag van de adolescent.

Na een echtscheiding zijn er twee scenario's mogelijk waarin het kind verder kan opgroeien bij een ouder, namelijk in een eenoudergezin of in een gezin met een stiefouder. Een echtscheiding kan gezien worden als een eerste verandering, ofwel transitie, in gezinssamenstelling die de adolescent meemaakt. De adolescent woont dan bij beide ouders in een eenoudergezin. Het kan ook voorkomen dat één ouder een nieuwe partner in het gezin binnenlaat, kan dit gezien worden als een tweede transitie. Indien beide ouders een nieuwe partner in het gezin laten, kan dit gezien worden als een derde transitie die de adolescent meemaakt. Een transitie in gezinssamenstelling kan zorgen voor meer stress binnen het gezin, waardoor de adolescent meer probleemgedrag, waaronder delinquentie, kan gaan vertonen (Mitchell et al., 2015). Naast dat dit onderzoek zal kijken naar de relatie tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugddelinquentie, wordt dan ook gekeken of de mate van delinquent gedrag hoger is, indien de adolescent meerdere transities in gezinssamenstelling heeft meegemaakt.

Jeugddelinquentie wordt omschreven als het overtreeden van de wet door adolescenten (Van der Laan & Blom, 2011; Wicks-Nelson & Israel, 2015). Aangezien in Nederland adolescenten tussen de 12 en 18 jaar volgens het jeugdstrafrecht worden berecht, wordt in dit onderzoek ook gekeken naar adolescenten van gelijke leeftijd. Ondanks het feit dat jeugddelinquentie de afgelopen jaren daalt (Van der Laan & Beerthuizen, 2018; NJI, 2018), blijft het een maatschappelijk relevant onderwerp om verschillende redenen. Ten eerste is er een groeiende aandacht voor jeugddelinquentie in de samenleving door onder andere de media (Weijers & Eliaerts, 2015). Ten tweede laten adolescenten vaak delinquent gedrag zien in groepsverband en kosten deze delinquente jeugdgroepen de maatschappij zo'n 8,2 miljoen euro op jaarbasis (Beke, van Wijk, & Ferwerda, 2000; Regioplan, 2016). Daarnaast wonen van 63% van de jongeren, die in 2016 betrokken waren bij een strafonderzoek, de ouders niet op hetzelfde adres (Raad van de kinderbescherming, 2017). Dit maakt het van maatschappelijk belang om te kijken naar de gezinssamenstelling van de adolescent na een

echtscheiding, gezien deze dus wellicht in relatie staat tot het delinquent gedrag van adolescenten.

Gezinssamenstelling na echtscheiding

Het eerste mogelijke scenario, waarin de adolescent na een echtscheiding verder opgroeit, is een eenoudergezin. Dit is een gezin waarbij minimaal één minderjarig kind bij één ouder woont (NJI, 2018). Het blijkt dat adolescenten uit eenoudergezinnen vaker delinquent zijn, dan adolescenten wonende bij twee biologische ouders (Demuth & Brown, 2004; Schroeder, Osgood, & Oghia, 2010; Kofler-Westergren, Klopff, & Mitterauer, 2010; Frederick, Amante, Miyagawa, Mojica, & Morgia, 2016). Echter lijkt deze relatie deels verklaard te kunnen worden door onderliggende familieprocessen (Demuth & Brown, 2004). Zo zouden ouderlijke conflicten, minder ouderlijke supervisie en minder ouderlijke controle door moeders, de factoren zijn die bijdragen aan delinquentie van adolescenten. Echter, indien er gecorrigeerd wordt voor de betreffende familieprocessen wordt de relatie tussen het wonen in een eenoudergezin en jeugd delinquentie nog steeds gevonden (Demuth & Brown, 2004). Dit toont dan ook aan dat het opgroeien in een eenoudergezin een risicofactor kan zijn met betrekking tot delinquent gedrag.

Het andere mogelijke scenario is dat de adolescent na een echtscheiding verder opgroeit in een gezin met een stiefouder. Ongeveer één op de tien gezinnen in Nederland is een nieuw samengesteld gezin, dit zijn gezinnen waarbij sprake is van een nieuwe partner van de oorspronkelijke ouder, oftewel een stiefouder. (NJI, 2014). Daarnaast kan het voorkomen dat deze stiefouder ook nog kinderen meebrengt uit een eerdere relatie. In dit onderzoek zal voor de eenvoud een nieuw samengesteld gezin worden benoemd als een stiefgezin en zal geen rekening worden gehouden met stiefbroertjes en stiefzusjes. In gezinnen met een stiefouder wordt een hogere mate van delinquentie van de adolescent aangetroffen dan bij een gezin met beide biologische ouders of een eenoudergezin (Schroeder, Osgood & Oghia, 2010). Adolescenten die opgroeien in een gezin met een stiefouder hebben een grotere kans om delinquent gedrag te vertonen, dan adolescenten die opgroeien in een gezin met beide biologische ouders (Brown, 2006; Fomby & Osborne, 2017; Fomby & Sennott, 2013; Kaukinen & Apel, 2016; Mitchell et al., 2015; Rebellon, 2002; Schroeder et al., 2010; Vanassche, Sodermans, Matthijs & Swicegood, 2014; Zimmerman, 2006). De mate van delinquent gedrag van de adolescent lijkt te stijgen op het moment dat een stiefouder het gezin binnentreedt (Brown, 2006; Mitchell et al., 2015; Schroeder et al., 2010).

Een mogelijke verklaring voor de relatie tussen het hebben van een stiefouder en jeugd delinquentie kan het zijn dat de biologische ouder minder tijd heeft voor de adolescent,

doordat er ook tijd geïnvesteerd moet worden in de nieuwe partner. Hierdoor kan de ouder-kind relatie verslechteren en kan er minder tijd zijn voor familie-activiteiten (Boccio & Beaver, 2017; Kaukinen & Apel, 2016; Schroeder, Osgood & Oghia, 2010). Delinquent gedrag van de adolescent lijkt ook weer te verminderen op het moment dat de biologische vader terugkeert (Mitchell et al., 2015). Dit is mogelijk te verklaren doordat de stressfactoren, gelinkt aan de verandering in gezinssamenstelling, verminderen.

Ondanks dat er een nieuwe kostwinner bij het gezin komt, blijkt dat stiefgezinnen vaker een lagere sociaaleconomische status (SES) hebben dan gezinnen met beide biologische ouders (Kaukinen & Apel, 2016; Schroeder, Osgood & Oghia, 2010). Echter blijft de relatie tussen delinquent gedrag van de adolescent en het hebben van een stiefouder significant, nadat gecorrigeerd is voor SES (Kaukinen & Apel, 2016; Schroeder, Osgood & Oghia, 2010). Naast het opgroeien in een eenoudergezin, lijkt het hebben van een stiefouder dus ook een risicofactor te zijn met betrekking tot delinquent gedrag van de adolescent.

Jongens vertonen meer delinquent gedrag dan meisjes (Weijers & Eliaers, 2015). Jongens lijken over het algemeen eerder externaliserend probleemgedrag te vertonen na een gezinsverandering, terwijl meisjes eerder internaliserend probleemgedrag zouden vertonen, zoals een depressie (Barajas, 2011). Zo blijkt dat jongens, die wonen bij hun alleenstaande moeder, een lagere eigenwaarde rapporteren (De Lange, 2011). Deze lage eigenwaarde lijkt sterk gerelateerd aan externaliserend probleemgedrag, waaronder delinquentie (Donnelan, Trzesniewski, Robins, Moffit, & Caspi, 2005). Ook blijken jongens gevoeliger voor het vertrek van hun biologische vader en het binnentreden van een nieuwe partner dan meisjes (Mitchell et al., 2015). Het effect van gezinssamenstelling na een echtscheiding op delinquent gedrag lijkt dan ook sterker voor jongens dan voor meisjes. Het is dan ook van belang om te kijken naar de invloed van sekse op de relatie tussen gezinssamenstelling na scheiding en jeugddelinquentie.

Relevantie van het onderzoek

Er lijkt dus een relatie te zijn tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugddelinquentie. Echter zijn de huidige studies uitgevoerd buiten Nederland. Gezien het feit dat jeugddelinquentie zich in Nederland anders kan manifesteren en het Nederlandse jeugdstrafrechtstelsel anders is dan in de andere onderzochte landen, is het van belang om te onderzoeken of er in Nederland ook sprake is van een dergelijke relatie tussen gezinssamenstelling en jeugddelinquentie. Ook is het van belang om te kijken of het aantal transities, oftewel veranderingen in gezinssamenstelling na een echtscheiding, die een adolescent meemaakt, een invloed heeft op de mate van delinquent gedrag. Indien blijkt dat er

ook sprake is van een dergelijke relatie in Nederland, kunnen interventies worden aangepast om beter aan te sluiten op de behoeftes en risico's van de adolescent door in te spelen op de risicofactoren, die gelinkt zijn aan de gezinssamenstelling. Zo kan jeugd delinquentie in Nederland blijven afnemen en de hieraan gerelateerde kosten worden gereduceerd. Ook kan hierdoor het algemeen heersende gevoel van onveiligheid in de maatschappij worden verminderd.

Daarnaast is er weinig onderzoek gedaan naar het effect van sekse op de relatie tussen gezinssamenstelling en jeugd delinquentie. Het is van essentieel belang om te kijken of de sekse van de adolescent de relatie tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugd delinquentie modereert. Indien er een verschil blijkt te zijn kan er meer aandacht gericht worden op sekse-specifieke interventies, waardoor beter aangesloten kan worden bij de behoeften en risicofactoren van de adolescent.

Dit onderzoek zal zich dan ook richten op de relatie tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en de mate van delinquent gedrag van de adolescent. Ook zal gekeken worden naar de invloed van het aantal transities op het delinquent gedrag. Ten slotte zal gekeken worden naar het effect van de sekse van de adolescent, op de relatie tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugd delinquentie. Op basis van de besproken literatuur wordt verwacht dat er een positieve relatie is tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugd delinquentie. Oftewel adolescenten die bij beide ouders wonen in een eenoudergezin of in een stiefgezin, of adolescenten die bij de ene ouder wonen in een eenoudergezin en bij de andere ouder in een stiefgezin, vertonen meer delinquent gedrag dan adolescenten die in een intact gezin wonen. Daarnaast wordt verwacht dat het effect van de relatie voor jongens sterker zal zijn dan voor meisjes. Tevens wordt verwacht dat er een relatie is tussen het aantal transities, die een adolescent meemaakt in gezinssamenstelling, en de mate van delinquent gedrag van de adolescent, Specifiek wordt verwacht dat hoe meer transities, wat betreft gezinssamenstelling, de adolescent heeft meegemaakt, hoe hoger de mate van delinquent gedrag.

Methoden

Voor dit onderzoek werd gebruik gemaakt van een bestaande kwantitatieve dataset van het onderzoek 'Scholieren en Gezinnen', waarbij gekeken werd naar de thuissituatie, het welzijn en het gedrag van de adolescent. Voor het huidige onderzoek werd, door middel van een cross-sectioneel design, getoetst of er sprake is van een relatie tussen gezinssamenstelling en de mate van delinquent gedrag van de adolescent. Hypothese 1 was dat er een positieve relatie is tussen de gezinssamenstelling na een echtscheiding en de mate van delinquent

gedrag van de adolescent. Hypothese 2 luidde dat de relatie tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugddelinquentie sterker zou zijn voor jongens dan voor meisjes. Hypothese 3 was dat hoe meer transities een adolescent heeft meegemaakt, hoe hoger zijn mate van delinquent gedrag zou zijn.

Procedure

De data bestond uit resultaten van jaarlijkse meetmomenten onder steeds nieuwe participanten van 2006 tot en met 2013, die aan elkaar gekoppeld zijn. De data is verzameld door middel van een vragenlijst onder scholieren van aselekt gekozen scholen in Nederland. Elk jaar is de vragenlijst afgenomen door bachelorscriptie studenten Pedagogische Wetenschappen aan de Universiteit Utrecht, onder begeleiding van Dr. E. Spruijt en Dr. I. van der Valk. Er werd met zowel basisscholen als middelbare scholen schriftelijk en telefonisch contact opgenomen voor deelname aan het onderzoek. Voor basisscholen werd gefocust op groep zes, zeven en acht en voor middelbare scholen werd gefocust op scholieren uit de eerste tot en met de vierde klas. Er werden verschillende keuzes gemaakt om de belasting voor de scholen en respondenten zo laag mogelijk te houden, zo zijn de studenten naar de scholen toe gegaan en werd de vragenlijst onder schooltijd afgenomen. Ook werd gekozen om de verkorte versie van enkele vragenlijsten op te nemen, om zo de invultijd te verminderen. Indien een school bereid was om deel te nemen, werden er meerdere klassen in overleg geselecteerd om daarin onder schooltijd de vragenlijst af te nemen. De scholieren varieerden in opleidingsniveau en leeftijd. Er is passieve toestemming aan de ouders gevraagd door middel van een informatiebrief te sturen, waarbij informatie over het onderzoek werd gegeven en de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen deelname van hun kind geïnccludeerd was. Aan de adolescent zelf is geen toestemming gevraagd, echter werd meegedeeld dat deelname vrijwillig was en dat er op ieder moment met de vragenlijst gestopt kon worden.

De scholieren werden gevraagd een papieren gestandaardiseerde vragenlijst in te vullen onder begeleiding van enkele studenten. Alle participanten kregen dezelfde vragenlijst. Er is gekozen voor een vragenlijst, omdat hiermee op een relatief eenvoudige manier een grote groep mensen bevroegd kon worden. Voor het afnemen van de vragenlijst werd aan de participanten meegedeeld dat de gegevens geheel anoniem verwerkt zouden worden. Daarnaast waren de participanten van tevoren op de hoogte gesteld over wat er onderzocht ging worden en wat er met de gegevens gedaan zou worden. Ook kregen de participanten instructies voor het invullen van de vragenlijst.

Steekproef

De data werd geworven door middel van een gepoolde steekproef, waarin data van verschillende meetmomenten aan elkaar gekoppeld werd. In totaal deden 887 Nederlandse scholieren mee aan dit onderzoek. Als eerst werd gekeken naar welke informatie nodig was voor het huidige onderzoek. Scholieren uit het basisonderwijs ($n=102$) hadden de vragen met betrekking tot delinquentie niet ingevuld en werden daarom verwijderd uit de data, aangezien dit onderzoek gericht was op delinquent gedrag. Daarnaast werden de zes respondenten die hun sekse niet hadden ingevuld ook verwijderd uit de dataset, omdat ook gekeken werd naar de invloed van de sekse van de adolescent op deze relatie. Gezinssamenstelling werd in de bestaande data onderverdeeld in de volgende categorieën: ouders getrouwd, ouders samenwonend, ouders gescheiden, ouders gedecohabiteerd (d.w.z. voorheen samenwonend, maar nu uit elkaar), moeder overleden, vader overleden en anders. Aangezien dit onderzoek zich richtte op gezinsveranderingen die plaatsvonden na een echtscheiding, werden de respondenten waarvan een ouder was overleden en de respondenten waarvan de gezinssamenstelling met anders was beantwoord, ook verwijderd uit de dataset ($n = 28$). Ook werden de vier respondenten verwijderd, die geen antwoord hadden gegeven op de vraag naar gezinssamenstelling. In totaal werden er voor dit onderzoek 747 respondenten meegenomen in de analyse. Onderstaande beschrijvende statistieken werden opgevraagd nadat de respondenten verwijderd zijn. De steekproef bestond uit verschillende opleidingsniveaus (vmbo-beroeps = 1,9%, vmbo-theoretisch = 27,4%, havo = 30,5%, vwo/gymnasium = 21,4%, anders = 18,4%, missing = 0,4%) en varieerden van leeftijd tussen de 12 en 16 jaar ($Mleeftijd = 13.36$, $SD = 1.01$). De participanten waren zowel vrouwelijk als mannelijk (vrouwelijk = 46,3%, mannelijk = 53,7%) en hadden verschillende etniciteiten (Nederlands = 74,7%, Surinamers = 6,6%, Antillianen = 0,8%, Marokkanen = 3,1%, Turken = 1,3%, Anders = 11,6%, missing = 1,9%).

Meetinstrumenten

De vragenlijst voor het onderzoek 'Scholieren en Gezinnen' werd gemaakt door Dr. E. Spruijt en Dr. I. van der Valk. De vragen gingen in op de thuissituatie en het welzijn en gedrag van het kind, waarbij zoveel mogelijk gebruik werd gemaakt van bestaande en gevalideerde meetinstrumenten. De data werd verzameld door middel van zelfrapportage van de scholieren.

Delinquentie. De mate van delinquent gedrag van de adolescent was de afhankelijke variabele en werd gemeten op ratio meetniveau. De variabele werd gemeten aan de hand van een verkorte zelfrapportage vragenlijst (Baerveldt, Van Rossem & Vermande, 2003). Er werden 15 van de 23 items opgenomen. De vragen bestonden uit delinquentie activiteiten,

zoals stelen, vernielen of bedreigen. Participanten gaven aan of zij in de afgelopen 12 maanden de activiteit hadden gedaan. Elk item werd gescoord op een vierpunts Likertschaal van 1 tot 4 (1 = Nooit, 2 = één keer, 3 = twee à drie keer, 4 = vier keer of meer). Om de variabele 'Delinquentie' te maken, werd de gemiddelde score berekend op de 15 items. Hierbij wees een hogere score op een hogere mate van delinquent gedrag. Een voorbeeld van een activiteit was 'Ergens in een gebouw, huis of winkel ingebroken'. Om de betrouwbaarheid van de gecreëerde variabele te beoordelen, werd gebruik gemaakt van Cronbachs Alfa (0.795). Dit betekent dat er sprake was van een acceptabele interne consistentie (Allen, Bennett & Heritage, 2014).

Gezinssamenstelling. De onafhankelijke variabele was de gezinssamenstelling van de adolescent na een echtscheiding. Indien er sprake was van een echtscheiding moesten de participanten nog een aantal extra vragen invullen, waardoor hun situatie beter in kaart gebracht kon worden. Voor dit onderzoek was de vraag of er bij één of beide ouders sprake is van een nieuwe partner, van belang. Voor het huidige onderzoek werd een nieuwe variabele 'Gezinssamenstelling' aangemaakt met 4 mogelijke categorieën. Alle participanten kregen als eerst een 0 en behoorden daarmee tot de referentiecategorie, namelijk een intact gezin. Vervolgens werd onderscheid gemaakt in eenoudergezinnen en stiefgezinnen en een combinatie van beide. Indien er bij beide ouders geen sprake was van een nieuwe partner, oftewel twee eenoudergezinnen, behoorden participanten tot categorie 1. In deze categorie had de adolescent 1 transitie meegemaakt, namelijk de echtscheiding. Categorie 2 bestond uit de participanten waarbij 1 van beide ouders een nieuwe partner had, maar de ander niet. In categorie 2 had de adolescent 2 transities meegemaakt, namelijk de echtscheiding en bij één ouder het binnentreden van een nieuwe partner in het gezin. Ten slotte behoorden participanten tot categorie 3, indien zowel vader als moeder een nieuwe partner hadden, oftewel twee stiefgezinnen. Hierbij had de adolescent 3 transities meegemaakt, namelijk de echtscheiding en bij beide ouders het binnentreden van een nieuwe partner in het gezin.

Sekse. Ook werd er onderzocht of de relatie tussen gezinssamenstelling en de mate van delinquent gedrag van de adolescent, zich anders manifesteert voor de verschillende sekse van de adolescent. Sekse was een dichotome variabele en werd uitgevraagd door: 'ben je een', waarbij de antwoordopties waren: 0 = jongen of 1 = meisje.

Analyse

Voor het analyseren van de gegevens werd het programma IBM Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) versie 24 gebruikt. De vooraf opgestelde hypothesen werden getoetst aan de hand van een meerweg variantieanalyse (ANOVA). Er werd gebruik gemaakt

van een ANOVA, omdat er twee groepen met elkaar vergeleken moest worden op basis van gemiddelden. Daarnaast werd ook gekeken naar het interactie-effect van de sekse van de adolescent en de relatie tussen gezinssamenstelling en de mate van delinquent gedrag van de adolescent. De onafhankelijke variabele gezinssamenstelling was categorisch van aard en de afhankelijke variabele delinquentie was op ratio meetniveau. De ANOVA werd uitgevoerd door in SPSS één univariaat, lineair model te gebruiken. Hierbij werden gezinssamenstelling en sekse als factor toegevoegd en delinquentie als afhankelijke variabele. Vervolgens werd door middel van een post hoc analyse gekeken of en welke subgroepen van elkaar verschilden.

Resultaten

Beschrijvende statistiek

De beschrijvende statistieken werden opgevraagd door middel van de opties *frequencies* en *descriptives*, terwijl SPSS de data opsplijste per subgroep door middel van *split file*. Tabel 1 toont de beschrijvende statistieken van de variabele Delinquentie opgedeeld per subgroep van de variabele Gezinssamenstelling.

Tabel 1

Beschrijvende Statistiek variabele Delinquentie opgedeeld per subgroep.

	Intact (n=617)		Twee eenoudergezinnen (n=19)		Combi (n=53)		Twee stiefgezinnen (n=58)		Totaal (n=747)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Delinquentie	1.13	.29	1.17	.32	1.25	.38	1.11	.24	1.14	.30

**Noot.* Het theoretisch minimum = 1 en het theoretisch maximum = 4.

Toetsende Statistiek

Alvorens het uitvoeren van de ANOVA werden de assumpties, normaliteit en homogeniteit, voor het uitvoeren van deze statistische toets gecontroleerd. De assumptie van normaliteit is getoetst middels een Shapiro-Wilk test. Hieruit is gebleken dat ook deze assumptie is geschonden. Voor elk van de subgroepen geldt dus dat deze niet normaal verdeeld is, zo is voor de subgroep 'combi' de uitkomst $W(19) = .591, p = < .001$. Er is geen sprake van een normaalverdeling, maar een rechtsscheve verdeling in alle subgroepen. Echter is dit logisch gezien het feit dat de meeste respondenten een lage score zullen hebben op de variabele Delinquentie, omdat de meeste mensen geen delinquent gedrag vertonen. Dit is ook de reden waarom uitschieters niet zijn gefilterd, deze zijn juist van belang bij dit onderzoek vanwege hun informatieve karakter, gezien het feit dat dit juist hoge scores op variabele

Delinquentie zijn. De homogeniteit is getoetst door middel van de Levene's test. Hieruit is gebleken dat de assumptie van homogeniteit is geschonden, $\alpha = .05$, $F(1, 739) = 13.77$, $p < .001$. Echter is een ANOVA robuust tegen schending van deze assumptie, indien de subgroepen minimaal 40 respondenten heeft (Allen, Bennett & Heritage, 2014). De subgroepen twee stiefgezinnen en combinatie bevatten beide meer dan 40 respondenten. De subgroep twee eenoudergezinnen bevat slechts 19 respondenten. Echter is hier geen oplossing voor gevonden.

Tabel 2 toont de resultaten van de analyse. Er is geen significant effect gevonden van gezinssamenstelling na een echtscheiding op jeugd delinquentie, $F(3, 739) = 2.54$, $p = .056$, $\eta^2 = .01$. Er is dus geen sprake van een positieve relatie tussen gezinssamenstelling en jeugd delinquentie. Gezins samenstelling na een echtscheiding verhoogt dus niet de mate van delinquent gedrag van de adolescent, hiermee wordt hypothese 1 verworpen. Ook is er geen significant interactie-effect gevonden voor sekse en gezinssamenstelling op jeugd delinquentie, $F(3, 739) = 1.38$, $p = .248$, $\eta^2 < .01$. Dit betekent dat de sekse van de adolescent geen invloed heeft op de relatie tussen gezinssamenstelling en jeugd delinquentie. De sekse van de adolescent versterkt dus niet het effect van gezinssamenstelling na een echtscheiding op delinquent gedrag van de adolescent, waarmee hypothese 2 wordt verworpen

Echter blijkt wel uit de analyse dat er sprake is van een significant hoofdeffect van sekse op de mate van delinquent gedrag van de adolescent. $F(1, 739) = 10.29$, $p = .001$, $\eta^2 = .01$. Dit betekent dat er een relatie bestaat tussen de sekse van de adolescent en de mate van delinquent gedrag. Uit de gemiddelden blijkt dat jongens ($M = 1.25$) meer delinquent gedrag vertonen dan meisjes ($M = 1.10$).

Een Post Hoc analyse met zowel Tukey HSD en Gabriel ($\alpha = .05$) toont aan dat adolescenten die behoren tot de subgroep combinatie ($M = 1.22$, $SD = .04$), een significant hoger gemiddelde van delinquent gedrag hebben dan adolescenten die wonen in een intact gezin ($M = 1.13$, $SD = .01$). Dit verworpt de hypothese dat hoe meer transities een adolescent meemaakt, hoe meer delinquent gedrag de adolescent vertoont, aangezien de subcategorie combinatie van een eenoudergezin en een stiefgezin, maar twee transities bevat en de subcategorie twee stiefgezinnen drie transities. De effectgrootte voor de vergelijking van gemiddelden van de subgroepen combinatie en intact was $d = .20$. Een Cohen's d van .20 kan gezien worden als een klein effect (Allen, Bennett & Heritage, 2014).

Tabel 2.

Resultaten van Meerweg Anova voor de Mate van Delinquent gedrag (Delinquentie) met de Factoren Gezinssamenstelling (Gezinssamenstelling) en Sekse (Geslacht)

Bron	SS	df	MS	F	P	η^2
Model	4.28	7	0.61	7.38	< .001	.07
Intercept	205.38	1	205.38	2481.59	< .001	.77
Gezinssamenstelling	0.63	3	0.21	2.54	.056	.01
Geslacht	0.85	1	0.85	10.29	.001	.01
Gezinssamenstelling*Geslacht	0.34	3	0.11	1.38	.248	< .01
Error	61.16	739	0.08			
Totaal	65.44	746				

Noot. $R^2 = .07$; $n = 747$ voor delinquentie.

Discussie

In dit onderzoek is nagegaan of er sprake is van een relatie tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugddelinquentie. Er is hierbij gekeken naar de diverse scenario's waarin adolescenten, na een echtscheiding van hun ouders, terecht kunnen komen, namelijk in een eenoudergezin of een stiefgezin, of in een combinatie van beiden. Ook is nagegaan of het aantal transities dat de adolescent wat betreft deze gezinssamenstelling meemaakt, van invloed is op de mate van delinquent gedrag. Tevens is de rol van de sekse van de adolescent onderzocht in interactie met gezinssamenstelling. Verwacht werd dat er een positieve relatie zou zijn tussen de gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugddelinquentie en dat deze relatie voor jongens sterker zal zijn dan voor meisjes. Daarnaast werd verwacht dat des te meer veranderingen in gezinssamenstelling de adolescent meemaakt, hoe hoger de mate van delinquent gedrag zal zijn.

Middels de ANOVA is geen relatie gevonden tussen gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugddelinquentie. Ook is er geen relatie aangetroffen tussen de sekse van de adolescent in interactie met de gezinssamenstelling en de mate van jeugddelinquentie. Dit verwerpt dan ook de vooraf opgestelde eerste en tweede hypothesen. Daarnaast was een hypothese dat het aantal transities wat betreft gezinssamenstelling die de adolescent meemaakt, invloed heeft op de mate van delinquent gedrag. In dit onderzoek zou dat betekenen dat de adolescenten die bij beide ouders in een stiefgezin wonen, de hoogste mate van delinquent gedrag zouden laten zien. Middels een post hoc analyse is gebleken dat ook deze laatste hypothese kan worden verworpen. Uit deze analyse is namelijk gebleken dat de adolescenten die bij de ene ouder in een eenoudergezin en bij de andere ouder in een

stiefgezin wonen de hoogste mate van delinquent gedrag vertonen. Dit zijn adolescenten die twee transities wat betreft gezinssamenstelling hebben meegemaakt. Tot slot leek enkel de sekse van de adolescent samen te hangen met de mate van delinquent gedrag, namelijk dat jongens meer delinquent gedrag vertonen dan meisjes. Dit is in lijn met de cijfers omtrent jeugddelinquentie (van der Laan, Goudriaan, & Weijters, 2014).

Verklaringen

Dat er in dit onderzoek geen effect van gezinssamenstelling na een echtscheiding wordt gevonden, is in strijd met de aangehaalde studies die wel van deze relatie spreken (Brown, 2006; Demuth & Brown, 2004; Fomby & Osborne, 2017; Fomby & Sennott, 2013; Hadfield, Amos, Ungar, Gosseling & Ganong, 2018; Schroeder, Osgood & Oghia, 2010). Een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn dat de kwaliteit van de ouder-kind relatie een belangrijkere rol speelt met betrekking tot mate van delinquent gedrag van de adolescent, dan gezinssamenstelling (Demuth, & Brown, 2004; Mack, Peck & Leiber, 2015). Dit sluit aan bij de theorie van Hirschi (1969), die stelt dat de mate van delinquent gedrag samenhangt met de sociale bindingen die een individu heeft. Elk individu zou volgens deze theorie in staat zijn tot antisociaal gedrag, alleen zijn het de positieve bindingen met de mensen om hen heen, die het individu ervan weerhouden daadwerkelijk antisociaal of crimineel gedrag te vertonen. Indien de banden met de ouders waarbij de adolescent woont goed zijn, hoeven gezinssamenstelling na een echtscheiding en het aantal transities dat de adolescent hierin meemaakt dus niet te zorgen voor een hogere mate van delinquent gedrag. Aansluitend hierop bevestigt onderzoek dat het hebben van positieve banden met de ouders bij wie de adolescent woont, belangrijker zijn dan het hebben van twee biologische ouders (Simmons, Steinberg, Frick, & Cauffman, 2018). Zo zouden adolescenten wonend bij een alleenstaande moeder minder delinquent gedrag vertonen dan adolescenten die bij twee biologische ouders wonen, maar waarvan de vader-kind relatie minder sterk is, doordat de vader hard en wreed is in de opvoeding.

Een andere mogelijke verklaring voor het feit dat er geen relatie tussen gezinssamenstelling en jeugddelinquentie werd gevonden, is dat mildere vormen van jeugddelinquentie eveneens toegeschreven kunnen worden aan familieprocessen, zoals bijvoorbeeld ouderlijke monitoring en ouderlijke supervisie (Demuth & Brown, 2004). Het is dus mogelijk dat in dit onderzoek enkel mildere vormen van jeugddelinquentie bij de respondenten is gemeten. Indien dit onderzoek met adolescenten zou worden uitgevoerd, die zwaardere vormen van jeugddelinquentie vertonen, zou er wellicht wel een relatie tussen gezinssamenstelling en de mate van jeugddelinquentie worden gevonden, net als in de beschreven literatuur. Daarnaast worden er dit in dit onderzoek voornamelijk lage scores op

jeugd delinquentie gevonden. Dit kan mogelijk verklaard worden door het feit dat de gemiddelde leeftijd van de respondenten 13 jaar was. Echter ligt de gemiddelde leeftijd waarop de meeste adolescenten delinquent gedrag vertonen in westerse landen, tussen de 15 en de 20 jaar (Loeber & Farrington, 2014). De bevraagde milde criminaliteit zal door de meeste jongeren dan ook pas op een latere leeftijd worden vertoond.

Een andere mogelijke verklaring voor het feit dat er geen relatie is gevonden voor gezinssamenstelling na een echtscheiding en jeugd delinquentie, kan zijn dat dit effect maar tijdelijk is (Boccio & Beaver, 2017; Mack, Peck & Leiber, 2015). Uit het longitudinale onderzoek van Boccio en Beaver (2017) blijkt dat het meemaken van een echtscheiding en de hierop volgende verschuiving naar een andere gezinssamenstelling slechts tijdelijk zorgt voor een toename in delinquent gedrag en dat dit effect naarmate de tijd vordert, weer afneemt. In het huidige onderzoek is niet gevraagd naar hoe lang de adolescent al in een eenouder- of stiefgezin woont, waardoor een eventueel effect al afgenomen kan zijn en dit zo niet gevonden wordt in de analyse.

Uit dit onderzoek is gebleken dat adolescenten wonende in zowel een eenoudergezin bij de ene ouder als een stiefgezin bij de andere ouder de hoogste mate van delinquent gedrag vertonen. Deze adolescenten hebben in dit geval twee transities wat betreft gezinssamenstelling meegemaakt. Ondanks dat adolescenten met bij beide ouders een stiefgezin meer, namelijk drie, transities hebben meegemaakt, laten zij een lagere mate van delinquent gedrag zien. Een verklaring hiervoor kan zijn dat jongeren in een combinatie van zowel een stiefgezin als een eenoudergezin, in twee thuissituaties leven die van elkaar verschillen en niet op elkaar aansluiten. Dit kan ook wel een *mismatch* genoemd worden. Zo blijkt dat een *mismatch* tussen diverse omgevingen, zoals de school- en thuisomgeving, van invloed kan zijn op het gedrag van de adolescent (El Hadioui, 2011; Lohman, Kaura, & Newman, 2007). Dit komt doordat de adolescent zich niet goed weet te gedragen in de twee verschillende omgevingen. In het geval van het wonen in twee verschillende huishoudens, zou er wellicht ook sprake kunnen zijn van een soortgelijke *mismatch*. Door deze discrepantie tussen enerzijds een stiefgezin en anderzijds een eenoudergezin, kan het zijn dat de adolescent verschillende verwachtingspatronen heeft en dus niet goed weet hoe zich te gedragen, wat een toename aan gedragsproblemen als gevolg zou kunnen hebben.

Limitaties, krachten en vervolgonderzoek

Een limitatie van dit onderzoek is dat er niet gekeken is naar hoe lang de ouders al gescheiden zijn, waardoor een eventueel effect dus al afgenomen kan zijn (Boccio & Beaver, 2017). Daarnaast is ook niet gekeken naar het aantal dagen dat de adolescent in beide

gezinnen woont. Ook is er geen rekening gehouden met de eventuele aanwezigheid van (stief)broers en (stief)zussen binnen de gezinssamenstelling na een echtscheiding, terwijl zij ook van invloed zouden kunnen zijn op de mate van delinquent gedrag van de adolescent. Deze limitaties zouden een vertekend beeld kunnen geven van de uitkomsten omtrent dit onderzoek.

Een ander punt dat van belang is om te noemen is de gebruikte onderzoeksmethode, namelijk zelfrapportages. Een nadeel hiervan is dat er hierbij sprake kan zijn van het geven van sociaal wenselijk antwoorden, vanwege het beladen onderwerp. Daarnaast is het onderzoek cross-sectioneel van aard en dus is longitudinaal onderzoek vereist om te onderzoeken of gezinssamenstelling de mate van delinquent gedrag kan verhogen, op het moment dat de echtscheiding net heeft plaatsgevonden en op lange termijn.

Daarentegen beschikt de onderzoeksmethode ook over positieve aspecten. Een voordeel is onder andere dat de vragen zijn gestandaardiseerd en anoniem worden ingevuld. Tevens is een kracht van dit onderzoek dat er gebruik gemaakt is van een grote steekproef die redelijk vergelijkbaar is met de beoogde populatie, namelijk Nederlandse adolescent tussen de 12 en 18 jaar. Hiermee wordt de generaliseerbaarheid van de resultaten vergroot. Ook zorgt deze grote steekproef ervoor dat de variantieanalyse robuust is tegen de schending van de assumpties. Echter bestaat de subgroep 'twee eenoudergezinnen' slechts uit 19 adolescenten, waardoor de uitkomsten van deze subgroep niet representatief zijn.

Tijdens dit onderzoek werd duidelijk dat de huidige literatuur omtrent gezinssamenstelling en de invloed hiervan op adolescenten, voornamelijk gericht is op gezinnen met een alleenstaande moeder. Ondanks dat dit, als het gaat om eenoudergezinnen, de meest voorkomende vorm is, stijgt het aantal alleenstaande vaders (CBS, 2015; Demuth & Brown, 2004). Het is om deze reden van belang om te onderzoeken wat de effecten zijn van het wonen bij enkel een vader op het (delinquent) gedrag van adolescenten. Middels die kennis kan met interventies ingespeeld worden op de specifieke behoeften van adolescenten wonende bij een alleenstaande vader.

Implicaties

Dit onderzoek laat zien dat jongens meer delinquent gedrag vertonen dan meisjes. Hierdoor is het van belang dat interventies speciaal voor jongens en hun risicofactoren worden ontwikkeld en dit bevestigd dan ook de vele aandacht die er in onderzoeken is naar jongens en jeugd delinquentie. Echter is het bij vervolgonderzoek in Nederland ook van belang dat naar delinquent gedrag van meisjes wordt gekeken, doordat het aantal meisjes in Nederland dat in het jeugdstrafrecht systeem terecht komt, stijgt (Hipwell & Loeber, 2016).

Hierdoor kan in de toekomst ook beter ingespeeld worden op specifieke behoefte van meisjes op het gebied van jeugddelinquentie en de dalende tendens omtrent jeugddelinquentie worden voortgezet.

Uit dit onderzoek kan daarnaast met voorzichtigheid worden geconcludeerd dat in Nederland gezinssamenstelling na een echtscheiding geen invloed lijkt te hebben op de mate van jeugddelinquentie. Middels deze uitkomst kunnen de negatieve associaties en vooroordelen rondom eenoudergezinnen en stiefgezinnen worden genuanceerd. Tevens blijkt uit dit onderzoek dat adolescenten die bij de ene ouder in een eenoudergezin wonen en bij de andere ouder in een stiefgezin de hoogste mate van delinquent gedrag vertonen. Om deze reden is het van belang rekening te houden met deze risicogroep adolescenten. Met preventie en interventies gericht op jeugddelinquentie, kan aandacht worden besteed aan deze doelgroep. Er dient juiste begeleiding voor de ouders en de adolescenten te zijn tijdens en na het proces van een echtscheiding, om zo de *mismatch* voor adolescenten te minimaliseren.

Het blijft dan ook van belang om de relatie tussen gezinssamenstelling en jeugddelinquentie in Nederland te onderzoeken, waardoor interventies verbeterd kunnen worden, om zo beter aan te sluiten bij de risico's en behoeftes van de adolescenten. Op deze wijze kan jeugddelinquentie blijven dalen, kunnen de kosten, gerelateerd aan jeugddelinquentie worden verminderd en kan het algemene gevoel van veiligheid in de samenleving worden verhoogd.

Literatuur

- Allen, P., Bennett, K. & Heritage, B. (2014). SPSS statistics version 22: A practical guide
London: Cengage Learning. ISBN9781473733329.
- Baerveldt, C., van Rossem, R., & Vermande, M. (2003). Pupils' delinquency and their social
networks: A test of some network assumptions of the ability and inability models of
delinquency. *Netherlands' Journal of Social Sciences*, 39, 107-125.
- Barajas, M. (2011). Academic achievement of children in single parent homes: A critical
review. *The Hilltop Review*, 5.
- Beke, B.M.W.A., Wijk, A., & Ferwerda, van, H.B. (2000). Jeugdcriminaliteit in
groepsverband ontrafeld; tussen rondhangen en bendevoering. Amsterdam:
Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). Geraadpleegd van:
[https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/jeugdcriminaliteit-in-groepsverband-
ontrafeld.aspx](https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/jeugdcriminaliteit-in-groepsverband-ontrafeld.aspx)
- Boccio, C. M., & Beaver, K. M. (2017). The influence of family structure on delinquent
behavior. *Youth Violence and Juvenile Justice*. Advance online publication.
doi:10.1177/1541204017727836
- Brown, S. L. (2006). Family structure transitions and adolescent well-being. *Demography*, 43,
447-461. doi:10.1353/dem.2006.0021
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2015). Huishoudens; grootte, positie in het huishouden, 1
januari 1995-2013. Geraadpleegd van:
[http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=37312&D1=9,2
0,46-4&D2=a&HD=080829-1310&HDR=T&STB=G1](http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=37312&D1=9,2
0,46-4&D2=a&HD=080829-1310&HDR=T&STB=G1)
- Demuth, S., & Brown, S. L. (2004). Family structure, family processes, and
adolescent delinquency: The significance of parental absence versus parental gender.
Journal of Research in Crime and Delinquency, 41, 58-81.
doi:10.1177/0022427803256236

Donnellan, M. B., Trzesniewski, K. H., Robins, R. W., Moffit, T. E., & Caspi, A. (2005).

Low self-esteem is related to aggression, antisocial behavior, and delinquency.

Psychological Science, 16, 328-335. doi:10.1111/j.0956-7976.2005.01535.x

El Hadioui, I. (2011). De pedagogische driehoek: Een trampoline of een gevangenis. *Hoe de straat de school binnendringt*, 79-104 Amsterdam: van Genneep

Fomby, P., & Osborne, C. (2017). Family instability, multipartner fertility, and behavior in middle childhood. *Journal of Marriage and Family*, 79, 75-93.

doi:10.1111/jomf.12349

Fomby, P., & Sennot, C. A. (2013). Family structure instability and mobility: The consequences for adolescents' problem behavior. *Social Science Research*, 42, 186-201. doi:10.1016/j.ssresearch.2012.08.016

Frederick, A. A., Amante, A. L., Miyagawa, A. H., Mojica, J. R., & Morgia, K. (2016). Single parenting style as a predictor of juvenile delinquency on selected cities of Cavite.

International Journal of Psychology and Counseling, 6, 15-33.

Gravetter, F. J., & Wallnau, L. B. (2013). *Statistics for the Behavioral Sciences*. Wadsworth: Cengage Learning

Hadfield, K., Amos, M., Ungar, M., Gosseling, J., & Ganong, L. (2018). Do changes to family structure affect child and family outcomes? A systematic review of the instability hypothesis. *Journal of Family Theory & Review*, 10, 87-100.

doi:10.1111/jftr.12243

Hipwell A., & Loeber, R. (2016). Effectieve interventies voor delinquentie meisjes. In I. Weijers (Red.), *Justitiele interventies. Voor jeugdige daders en risicjongeren* (2de druk). Den Haag: Boom Juridische uitgevers ISBN 978-94- 6236- 568- 1

Hirschi, T. (1969). *Causes of Delinquency*. Berkeley: University of California Press.

ISBN0520019016 9780520019010.

- Kaukinen, C., & Apel, R. (2016). The effect of variation in intact family forms on deviant and antisocial behavior. *American Journal of Criminal Justice*, 42, 350-372.
doi:10.1007/s12103-016-9361-7
- Kofler-Westergren, B., Klopff, J., & Mitterauer, B. (2010). Juvenile delinquency: Father absence, conduct disorder, and substance abuse as risk factor triad. *International Journal of Forensic Mental Health*, 9, 33-43. doi: 10.1080/14999013.2010.483345
- Laan, A. van der & Beerthuizen, M.G. (2018). Monitor Jeugdcriminaliteit 2017. Ontwikkelingen in de geregistreerde jeugdcriminaliteit in de jaren 2000-2017. Den Haag: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).
Geraadpleegd van: <https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2849a-monitor-jeugdcriminaliteit-2017.aspx>
- Laan, A. van der, & Blom, M. (2011). 'Jeugdcriminaliteit in de periode 1996-2010: Ontwikkelingen in zelfgerapporteerde daders, door de politie aangehouden verdachten en strafrechtelijke daders op basis van de Monitor Jeugdcriminaliteit 2010'. Den Haag: Wetenschappelijk onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).
- Laan, A. M. van der, Goudriaan, H., & Weijters, G. (2014). Ontwikkelingen in de aantallen verdachten en strafrechtelijke daders 1997 t/m 2012 Monitor jeugdcriminaliteit. Centraal Bureau voor de Statistiek. Den Haag: Wetenschappelijk onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).
- Lange, G. de, (2011). Gender identity and self-esteem of boys growing up without a father. *Social Cosmos*, 2, 97-103.
- Loeber R., Farrington D.P. (2014) Age-Crime Curve. In B. Bruinsma, & D. Weisburd (Red.), *Encyclopedia of criminology and criminal justice*. Springer, New York, NY, 12-18

- Lohman, B. J., Kaura, S. A., & Newman, B. M. (2007). Matched or mismatched environments? The relationship of family and school differentiation to adolescents' psychosocial adjustment. *Youth & Society*, 39, 3-32 doi:10.1177/0044118X06296637
- Mack, K. Y., Peck, J. H., & Leiber, M. J. (2015). The effects of family structure and family processes on externalizing and internalizing behaviors of male and female youth: A longitudinal examination. *Deviant Behavior*, 36, 740-764.
doi:10.1080/01639625.2014.977117
- Mitchell, C., McLanahan, S., Notterman, D., Hobcraft, J., Brooks-Gunn, J., & Garfinkel, I. (2015). Family structure instability, genetic sensitivity, and child well-being. *American Journal of Sociology*, 120, 1195-1225. doi:10.1086/680681
- Nederlands Jeugd instituut. (2014). Samengestelde gezinnen. Geraadpleegd van <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Info-Samengestelde-gezinnen.pdf>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2018). Cijfers over Jeugd en Opvoeding: Delinquentie. Geraadpleegd van: <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp-Cijfers-per-onderwerp-Delinquentie>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2018). Cijfers over Jeugd en Opvoeding: Eenoudergezin. Geraadpleegd van: <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp-Eenoudergezin>
- Raad voor de Kinderbescherming. (2017). Instroomontwikkelingen 2017. *Ministerie van Justitie en Veiligheid*. Geraadpleegd van <https://www.kinderbescherming.nl/documenten/publicaties/2018/04/12/instreamontwikkelingen-2017>
- Regioplan. (2016). Kostbare vriendschappen: wat problematische jeugdgroepen de maatschappij kosten Exploratieve studie in een grote gemeente. Eindrapport. 15824-07

Geraadpleegd van: https://www.wodc.nl/binaries/2635_Samenvatting_tcm28-240542.pdf?_sp=c3456c10-1a2a-4423-8977-0ed5af6e55c0.1522309752199

- Schroeder, R.D., Osgood, A.K., & Oghia, M.J. (2010). Family transitions and juvenile delinquency. *Sociological Inquiry*, 80, 579–604. doi:10.1111/j.1475-682X.2010.00351.x
- Simmons, C., Steinberg, L., Frick, P. J., & Cauffman, E. (2018). The differential influence of absent and harsh fathers on juvenile delinquency. *Journal of Adolescence*, 62, 9-17. doi:10.1016/j.adolescence.2017.10.010
- Rebellon, C. J. (2002). Reconsidering the broken homes/delinquency relationship and exploring its mediating mechanism. *Criminology*, 40, 103-136. doi:10.1111/j.1745-9125.2002.tb00951.x
- Schroeder, R. D., Osgood, A. K., & Oghia, M. J. (2010). Family transitions and juvenile delinquency. *Sociological Inquiry*, 80, 579-604. doi:10.1111/j.1475-682X.2010.00351.x
- Vanassche, S., Sodermans, A. K., Matthijs, K., & Swicegood, G. (2014). The effects of family type, family relationships and parental role models on delinquency and alcohol use among Flemish adolescents. *Journal of Child and Family Studies*, 23, 128-143. doi:10.1007/s10826-012-9699-5
- Weijers, I., & Eliaerts, C. (2015). Jeugdcriminaliteit: Wetenschap, media en politiek. In I. Weijers & C. Eliaerts (Red.), *Jeugdcriminologie. Achtergrond van jeugdcriminaliteit* (2de druk). Den Haag: Boom Juridische uitgevers ISBN 978-94- 62 36-566- 7
- Wicks-Nelson, R., & Israel, A. C. (2015). *Abnormal Child and Adolescent Psychology, DSM-5 Update* (achtste druk). New York: Routledge (Taylor & Francis Group).

Zimmerman, G. (2006). Delinquency in male adolescents: The role of alexithymia and family structure. *Journal of Adolescence*, 29, 321-332.

doi:10.1016/j.adolescence.2005.08.001

Informatie over je scriptie

Gelieve dit formulier op te slaan, te wijzigen en samen met de digitale eindversie van je scriptie naar je begeleider te mailen. Voor vragen kijk op: <http://studion.fss.uu.nl/helpdesk/student/scrol>

Studentnummer: *	5660173
Initialen & voorvoegsels: *	D. I.
Achternaam: *	Grasmeijer
Opleiding: *	Bachelor Pedagogische Wetenschappen

Eventuele tweede student

Studentnummer:	5545307
Initialen & voorvoegsels:	D.
Achternaam:	Van Ek
Opleiding:	Bachelor Pedagogische Wetenschappen

Eventuele derde student

Studentnummer:	
Initialen & voorvoegsels:	
Achternaam:	
Opleiding:	

Begeleider

Naam begeleider: *	N. (Natasha) Koper, MSc.
Naam evt. 2 ^e begeleider:	Dr. L. A. de Vries

Scriptie

Titel Scriptie: *	De relatie tussen gezinssamenstelling na echtscheiding en jeugd delinquentie.
Taal Scriptie: *	Nederlands
Samenvatting:	This study examined the relationship between family structure after divorce and juvenile delinquency in the Netherlands. The researches also looked at whether the adolescent's sex could affect the relationship between family structure and delinquency. It was also hypothesized that the number of transitions in family structure had an influence on juvenile delinquency. The more transitions an adolescent experiences, the higher the degree of delinquent behavior of the adolescent. A questionnaire has been used to ask students (n = 747) about their home situation and behavior. The results showed that there's no significant result for the relationship between family structure and juvenile delinquency. There also appears to be no interaction effect with sex. However, a post hoc analysis showed that adolescents who live in both a single-parent and a stepparent family had a significant higher

	degree of delinquent behavior compared to adolescents who lived in a intact family. Implicating that the number of transitions in family structure does not affect the degree of delinquent behavior. Suggestions for follow-up research are discussed.
Trefwoorden: (gescheiden door ;)	juvenile delinquency, family structure, stepparent, single-parent, transitions.
Openbaar tonen: *	Ja
Of pas tonen na datum:	(dd-mm-jjjj)

Ingevuld op: * 18-06-2018

Door: * Daniëla I. Grasmeyer & D. van Ek

Data uren Daisy van Ek

Activiteit*	Tijd
Papieren vragenlijst gereed maken	10 uur
Vragenlijst in limesurvey maken	13 uur
Contact met scholen	4 uur
Vragenlijst verspreiden (online)	2 uur
Databewerking	20 uur
Vorbereidingsbijeenkomst dataverzamelen	5 uur
Vorbereiden vragenlijst voor afname	5 uur
Afname op school (SVPO)	4 uur
Overleg met groepsgenoten	3,5 uur
Bijeenkomsten	8 uur
Totaal:	74,5

* De genoemde tijden zijn inclusief reistijd

Uren dataverzameling thesis Daniëla Grasmeyer

Activiteit	Tijdsduur
Scholen benaderen	6 uur
Omgeving benaderen vragenlijst Lime Survey	5 uur
Vorbereidingsbijeenkomst voor SVPO Utrecht data verzameling	3 uur
Data verzameling SVPO Utrecht	2 uur
Bijeenkomsten (instructiecolleges etc.)	8 uur
Transformatie data	20 uur
Overleg t.a.v. dataverzameling	10 uur
Totale reistijd	17 uur
Totaal	71 uur

Plan van aanpak voor het behalen van de minimale 80 uur:

Ik ben momenteel nog in contact met het Comenius College te Hilversum, om daar wellicht nog vragenlijsten bij een aantal klassen af te kunnen nemen.

